

POSTILAIN MUUTTAMINEN
HE 272/2016

VOIMASSA OLEVA LAKI

15 §
Yleispalveluun kuuluvat postilähetykset

Yleispalveluun kuuluu seuraavia postilähetyksiä koskevien postipalveluiden pysyvä tarjonta:

1) enintään kahden kilon painoiset kirjelähetykset,

jotka maksetaan yleisesti käytettävissä olevilla käteismaksutavoilla ja jotka käyttäjällä on mahdollisuus jättää postiyrityksen kuljetettavaksi keräilypisteeseen; **kotimaan kirjelähetyksistä on pidettävä tarjolla ainakin sellaista jättöpäivästä lukien toisena arkipäivänä jaettavaksi tarkoitettua kirjetuotetta, johon sovelletaan 19 §:ssä määriteltyä yleispalvelun laatustandardia;**

EHDOTUS

15 §
Yleispalveluun kuuluvat postilähetykset

Yleispalveluun kuuluu seuraavia postilähetyksiä koskevien postipalveluiden pysyvä tarjonta:

1) enintään kahden kilon painoiset kirjelähetykset,

jotka maksetaan yleisesti käytettävissä olevilla käteismaksutavoilla ja jotka käyttäjällä on mahdollisuus jättää postiyrityksen kuljetettaviksi keräilypisteeseen; **kotimaan kirjelähetyksistä on pidettävä tarjolla ainakin sellainen neljäntenä arkipäivänä jättöpäivästä jaettavaksi tarkoitettu kirjetuote, johon sovelletaan 19 §:ssä säädettyä yleispalvelun laatustandardia;**

15 § Yleispalveluun kuuluvat postilähetykset

- Yleispalveluun kuuluvan kirjeen kulkunopeutta hidastetaan merkittävästi
  → keskiviikkona lähetetty tuote nyt perillä perjantaina (95 %),
  tulevaisuudessa seuraavan viikon tiistaina (50 %) tai keskiviikkona (97 %)
- **Yleispalvelutuote on taannut kaiken muunkin postin kulkunopeuden eli vaikutukset paljon laajemmat kuin on ymmärretty**
- Yleispalvelukirjeitä n. 5 % kaikista lähetyksistä. Lähetyksiä vuosittain yhteensä yli 2 miljardia pelkästään Postin verkossa.

VOIMASSA OLEVA LAKI

17 § Keräily ja jakelu

Yleispalveluun kuuluvat kirjelähetykset on **keräiltävä ja jaettava vähintään kerran päivässä viitenä arkipäivänä viikossa, arkipyhiä lukuun ottamatta.** Velvollisuudesta voidaan poiketa tilapäisesti vain, jos postin keräily tai jakaminen estyy syystä, joka johtuu postin saajasta, lain säännöksestä, liikenteen keskeytyksestä tai muusta vastaavasta ylivoimaisesta esteestä ja jota postin jakelussa ei ole voitu ottaa huomioon.

Lähettäjällä on oltava mahdollisuus jättää yleispalveluun kuuluvia kirjelähetyksiä postiyrityksen kuljetettaviksi kohtuullisen matkan päässä asunnostaan sijaitsevaan keräilypisteeseen.

Postipaketit on jaettava kohtuullisessa ajassa.

Kuitattavien lähetyksien ja postipakettien jakelussa voidaan käyttää saapumisilmoitusta

EHDOTUS

HANKINTA-MENETTELY

17 § Keräily ja jakelu

Yleispalveluun kuuluvat kirjelähetykset on keräiltävä ja jaettava viitenä arkipäivänä viikossa, arkipyhiä lukuun ottamatta **noudattaen 19 §:ssä säädettyä yleispalvelun laatustandardia.**

Lähettäjällä on oltava mahdollisuus jättää yleispalveluun kuuluvat kirjelähetykset postiyrityksen kuljetettaviksi kohtuullisen matkan

päässä asunnostaan sijaitsevaan keräilypisteeseen.

Postipaketit on jaettava kohtuullisessa ajassa noudattaen 19 §:ssä säädettyä laatustandardia.

Kuitattavien lähetyksien ja postipakettien jakelussa voidaan käyttää saapumisilmoitusta.

EHDOTUS 17 § 2 MOM. KERÄILY JA JAKELU: HANKINTAMENETTELY

Niillä Viestintäviraston määrittelemillä alueilla, joilla ei ole toteutettu kaupallisin ehdoin sovittua, vähintään viisi kertaa viikossa ilmestyvän tilatun lehden jakelua (sanomalehtien varhaisjakeluverkko), **yleispalvelun tarjoajan on hankittava viisipäiväinen jakelu.**

Hankinnan järjestämisestä säädetään vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa (/). **Viestintäviraston on selvitettävä vuosittain, miltä osin sanomalehtien varhaisjakeluverkkoihin on tehty muutoksia, ja tarvittaessa määriteltävä edellä tarkoitetut alueet uudelleen.**

→ Posti pakotetaan kilpailuttamaan haja-asutusalueen jakelu ainakin yleispalvelukirjeiden jakelun osalta. Tällä hetkellä Postilla on mahdollisuus kilpailuttaa jakelu niiden alueiden osalta, jossa se näkee sen järkeväksi, jatkossa olisi pakko kilpailuttaa. → työntekijöille luodaan jatkuva epävarmuus työpaikasta lainsäädännön pakkokilpailutuksella

17 § Keräily ja jakelu

Yksityiskohtaiset perustelut (s. 64):

> ” Esitetty muutos mahdollistaisi yleispalvelulähetysten joustavan tarjonnan, mutta vastaisi kuitenkin postidirektiivin vaatimusta viisipäiväisestä jakelusta.”
>
> ” Sekä 1 että 2 momentin osalta voidaan jakelussa ottaa huomioon lain 19 §:n laatustandardin mahdollistamat joustot yleispalvelukirjeiden kulkunopeudessa. Sen sijaan ehdotetussa 2 momentissa ei olisi mahdollista poiketa viisipäiväisen jakelun vaatimuksesta, vaikka yleispalvelukirjeitä ei siis olisi jaettavana viitenä päivänä viikossa.”

Eli väitetään postidirektiivin vaatimuksen viisipäiväisestä jakelusta toteutuvan, vaikka pari lausetta myöhemmin kerrotaan, että vain haja-asutusalueella (2 mom. säätämä alue) ei saa poiketa viisipäiväisen jakelun vaatimuksesta (eli muualla saa). Heikko laatustandardi mahdollistaa jakelun suorittamisen kaupunkialueilla 2-3 kertana viikossa.

17 § Keräily ja jakelu

Yksityiskohtaiset perustelut (s. 65-66) hankintamenettelyn osalta:

> ” Uusi 2 momentti takaisi postinsaajien tasa-arvoisuuden koko maassa, koska taajama-alueilla on yleisesti useita vaihtoehtoisia jakelupalvelun tarjoajia muille kuin yleispalvelutuotteille, mutta haja-asutusalueille vaihtoehtoisia jakelupalveluiden tarjoajia ei ole.”
>
> → Taajama-alueilla ei ole ensimmäistäkään vaihtoehtoista jakelupalvelun tarjoajaa, joka suostuisi ottamaan verkkoonsa jaettavaksi yksittäisen ihmisen tai pienyrittäjän kirjeen.
>
> ” Yleispalvelun tarjoaja voi järjestää jakelun itse, jos hankintamenettelyssä saadut tarjoukset ovat esimerkiksi kalliimpia kuin sen oma palvelu.” → HUOM! dialla 3 oli kuva yleispalvelukirjeiden suhteesta kaikkiin tuotteisiin per jakelureitti. Onko ne todella edullisempaa/järkevämpää jakaa erillisessä verkossa?

Pakkokilpailuttaminen tulee aiheuttamaan ison määrän uusia hallinnollisia kustannuksia Postille, joka tulee näkymään kansalaisille postimaksuissa. Mihin unohtui normien purkaminen?

17 § Keräily ja jakelu

Yksityiskohtaiset perustelut (s. 65-66) 17 §:

> ” Jakelun laatua arvioitaessa riittävänä laatuna pidetään vähintään 96 prosentin toteutumaa jaettavista lähetyksistä. Tämä osaltaan poistaa valvovalta viranomaiselta hallinnollista taakkaa, joka aiheutuu jatkuvasta laadun valvonnasta riittävän toteutuman ollessa nykyisin lähes 100 prosenttia.”
>
> → lainsäätäjä laskee jakelun laatuvaadetta. Joulun alla jakelun laadusta käytiin kriittistä keskustelua ja kansalaisten yleinen mielipide oli, että jakelun tulee toimia ja Postin toimintaan pitää pystyä luottamaan. Tietoinen laatuvaatimuksen pudottaminen on vastoin yleistä mielipidettä.

VOIMASSA OLEVA LAKI

19 § Yleispalvelun laatustandardi

Yleispalveluun kuuluvat kotimaan kirjelähetykset, jotka on jätetty yleispalvelun tarjoajan välitettäviksi ja jättöpäivästä lukien toisena arkipäivänä jaettaviksi ja joista on maksettu voimassa oleva maksu, **on jaettava siten, että lähetyksistä vähintään 95 prosenttia on perillä viimeistään jättöpäivästä lukien toisena arkipäivänä ja vähintään 98 prosenttia viimeistään kolmantena arkipäivänä.**

Euroopan unionin sisäinen ulkomaanposti on jaettava siten, että **lähetyksistä vähintään 85 prosenttia on perillä jättöpäivästä lukien kolmantena päivänä ja 97 prosenttia lähetyksistä on perillä jättöpäivästä lukien viidentenä päivänä.**

EHDOTUS

19 § Yleispalvelun laatustandardi

Yleispalveluun kuuluvat kotimaan kirjelähetykset, jotka on jätetty yleispalvelun tarjoajan välitettäviksi ja joista on maksettu voimassa oleva maksu, **on jaettava siten, että lähetyksistä vähintään 50 prosenttia on perillä viimeistään neljäntenä arkipäivänä ja vähintään 97 prosenttia viimeistään viidentenä arkipäivänä jättöpäivästä.**

Euroopan unionin sisäinen ulkomaanposti on jaettava siten, että **lähetyksistä vähintään 50 prosenttia on perillä kolmantena päivänä ja 97 prosenttia viidentenä päivänä jättöpäivästä.**

MUUT LAKIEHDOTUKSEEN LIITTYVÄT HUOLET

- 38 § osoiterekisteri

  → erityisesti joidenkin ammattikuntien edustajille on ongelmallista, jos osoitteet ovat kaikkien saatavilla.
- 43 § jakelu

  → lokerikkojakelu mahdollistetaan. Viimekädessä päätösvalta asiasta kuitenkin taloyhtiöllä, joka on hyvä asia.
- Uusi laki ei edellytä nykyistä selvempää merkitsemistä jakeluoperaattorista → tällä hetkellä tilanne kuluttajalle ja Postille kohtuuton

MUUT LAKIEHDOTUKSEEN LIITTYVÄT HUOLET

- Ovatko lähetykset tunnistettavissa ja erotettavissa muiden postiyritysten vastaavista lähetyksistä (Postilaki 41 a§/3.6.2016/408)? Kenelle reklamoit väärin jaetusta lähetyksestä?

Työllisyysvaikutukset

- Postinjakajia tällä hetkellä noin 6500
- Jakelupäivien karsiminen varhaisjakelualueella viidestä kolmeen hävittää 1000 postinjakajan työpaikan
- Lokerikkojakeluun siirtyminen veisi työpaikan useilta sadoilta jakajilta
- Taajamien ulkopuolisen jakelun pakkokilpailutus vie myös työpaikan sadoilta jakajilta (jos kilpailutetaan kaikkien postien jako)
- Postinjakajien lisäksi työpaikkoja lähtisi postinkäsittelystä, kuljetuksesta, esimieskunnasta sekä hallinnosta
- Arviolta Postista häviäisi nopeasti 2500-3000 työpaikkaa